

Tekst
Jacqueline de
Jong
Foto's
Mark Kohn

Het nieuwe lezen

Heeft het boek in zijn huidige vorm nog toekomst? Sommigen voorspellen dat lezers massaal zullen overstappen op e-books en e-readers. Des te opmerkelijker is het dat juist in deze digitale tijden, van iPhones en iPods, een nieuw boekproduct zijn entree maakt.

HET IS EVEN GROOT
ALS een pakje roomboter en weegt een fractie meer dan een mobiele telefoon. Rara, wat is dat? Een boek.

September is van oudsher de opening van het literaire seizoen. Dit jaar gaat die gepaard met de introductie van een nieuw boekconcept: de Dwarsligger – een compleet boek in handig formaat dat eenvoudig in een broekzak of de binnenzak van een jas past. De Dwarsligger is zo

compact en licht omdat hij gemaakt is van flinterdun papier. Door de ingenieuze bindwijze blijft het boekje prima openliggen en past het gemakkelijk in de palm van je hand.

Maar volgens de makers is dat allemaal nog niet eens zo bijzonder. Echt revolutionair is de leeswijze: een Dwarsligger moet je een kwartslag draaien en 'overdwars' lezen. Zo ontstaat een normale bladspiegel. De Dwarsligger com-

bineert het vertrouwde leesgemak van een traditioneel boek met de voordelen van een handzame, lichtgewicht uitvoering. Op deze manier, is het idee, kun je overal en op elk gewenst moment een boek lezen.

GOED BIJBELS GEBRUIK

Het idee is bedacht door Hugo van Woerden, directeur van de christelijke drukkerij en uitgeverij Jongbloed in Heerenveen. Jongbloed heeft

een lange traditie in het vervaardigen en drukken van hoogwaardige bijbels die over de hele wereld hun weg vinden. Ook in China, waar het christenen lange tijd niet toegestaan was om hun geloof te belijden. Dat leidde ertoe dat op grote schaal bijbels het land in werden gesmokkeld. Zo ontstond bij Van Woerden het idee om een bijbel te ontwikkelen die zo klein en licht was dat hij met de gewone post verstuurd kon worden en

geen argwaan bij de Chinese machthebbers zou wekken. 'Miljoenen bijbels zijn er op die manier bij Chinezen beland. Eigenlijk ligt daar de kiem van wat later zou uitgroeien tot de Dwarsligger.'

De techniek hadden ze in huis, wisten ze bij Jongbloed, maar de opzet zou pas echt slagen met een succesvolle partner in het boekenvak. Zo kwam Van Woerden terecht bij Ambo|Anthos – waar de boeken van

Esther Verhoef, Nicci French en Herman Koch verschijnen – en bij Kosmos, uitgever van informatieve boeken op allerlei terreinen: van Jamie Oliver tot de Wat&Hoe-taalguiden.

Twee jaar lang werd er achter de schermen geschaafd aan de formule van de Dwarsligger. Het concept werd besproken met kenners en – hoogst ongebruikelijk in het boekenvak – uitvoerig getest onder gebruikers: consumenten en boekverkopers. Die waren geïnteresseerd toen ze over het boekconcept hoorden, maar werden pas echt enthousiast bij het zien van de Dwarsligger.

Zowel boekverkopers als consumenten zagen meteen de voordelen van het 'nieuwe lezen'. Door het gebruiksgemak zullen zich meer momen-

ten voordoen waarop de lezer naar een boek grijpt: bijvoorbeeld in een drukke omgeving als een trein of een wachtkamer, hoog in de bergen als elke gram bepakkingsgewicht telt, of op vakantie, nu niet meer hoeft te worden beknibbeld op het aantal boeken dat mee kan in de bagage.

mail&win
Win een
dwarsligger
Kijk op
www.boekmagazine.nl

Uitgevers zijn altijd op zoek naar meer lezers voor hun boeken. En waar de een het zoekt in digitale verspreiding via e-readers en e-books, geloven de makers van de Dwarsliggers in vernieuwing en verbetering van het traditionele boek. Of de leesrevolutie uiteindelijk digitaal zal zijn of praktisch, of het nieuwe lezen met een iPhone gebeurt of met een handpalmboekje: het antwoord is aan de lezer.

Meer informatie over het aanbod is te vinden op:
www.dwarsligger.nl

Als eersten in Nederland mochten de redactieleden van BOEK de Dwarsligger testen. Wat vinden ze ervan?

Ik had de nieuwe Zafon net uit toen ik een ultradunne *Daglicht* van Marion Pauw in handen kreeg. Dan valt je pas op hoe de uitgever van Zafon zijn best heeft gedaan om die pil van 500 pagina's er zo dik mogelijk te laten uitzien. Deze editie van *Daglicht* heeft ongeveer evenveel pagina's, maar er gaan gemakkelijk twaalf Dwarsliggers in één Zafon!

Hoe leest het? Het is even wennen, maar dan heb je de slag te pakken en leest het als een trein (dat komt ook door Pauw). Je hoeft een Dwarsligger niet onderweg te lezen, het kan ook op de bank of in bed. Soms gaat het omslaan wat lastig en moet je je duim even natmaken, net als vroeger bij de gezangenbundels in de kerk.

Mijn enige bezwaar: de prijsstelling mag wat vriendelijker.
Jeroen Kans

Als hebbing is de Dwarsligger geslaagd. De vormgeving bevat me uitstekend: het dunne papier, de typografie, het losse omslag. Hij ligt in iedere houding makkelijk in de hand en na uren lezen gaat de Dwarsligger er niet verfromfaaid uitzien.

Toch betwijfel ik of ik in de toekomst dit nieuwe formaat zal kiezen. Ik las *De geschiedenis van de liefde* van Nicole Krauss afwisselend in Dwarsligger en oudere wettelijke paperback. Op de Dwarsligger kon ik me minder goed concentreren. De reden: een kleinere letter en minder wit rond de tekst. In een paperback kun je je lekker verstoppen. Je ziet nauwelijks wat er om je heen gebeurt. Daarvoor is de Dwarsligger te klein.
Maarten Dessing

Als ontwerper zoek je altijd naar vernieuwing, maar vaak is daar geen budget of animo voor. Wat de Dwarsligger zo interessant maakt, is dat die door het vak zelf is bedacht. Zie waar de samenwerking tussen drukker en uitgever toe kan leiden. Een slim product. En van het papier ga ik watertanden.
Floor Koomen

De Dwarsligger deed me direct denken aan de oude zakbijbel: op zondag mee in handtas en broekzak naar de kerk. Is dit het antwoord op de e-reader? Dat waag ik te betwijfelen; ik vrees dat de vliedunne blaadjes al na drie lezingen

bezwijken. Alhoewel: mijn oude zakbijbel leeft nog steeds... Hopelijk wordt de Dwarsligger geen verzamelaarsobject – het is prachtig gebonden – maar eerder een meeneemboekje voor in de trein. Misschien valt er een deal te maken met de (leesbevorderende) NS?
Marty Langeler

De pocket is in Nederland nooit populair geweest. Ja, in de jaren tachtig, toen Rainbow op de markt kwam, de serie met die lelijke gele ruggetjes. Maar zo goed als in Frankrijk of Engeland liepen pockets nooit. En in tegenstelling tot wat de naam suggereert, ging het gewoon om de prijs. Dat is met de Dwarsligger wel anders. Laat die nou echt in je zak passen! Een handig klein boekje met de tekst overdwars geplaatst. Zo worden de zinnen niet te kort en hoef je geen minitenniswedstrijdje te spelen. Een ander voordeel: door de losse kaff en het bijbelpapier valt het boekje lekker open: het past op de palm van je hand.

De Dwarsligger lijkt me echt iets voor in de stationskiosk of op het vliegveld.
Hans van der Klis